

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 7

Valvontamääräyksen antamista koskevan asian vireillepano Pirkanmaan ELY-keskuksessa jätelain 36 §:n noudattamiseksi

TRE:3838/11.02.04/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Jani Suoniemi

Valmistelijan yhteystiedot

Jätehuoltosuunnittelija Jani Suoniemi, puh. 040 596 4737, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Anu Toppila, Jätehuoltopäällikkö

Päätösehdotus

Pirkanmaan ELY-keskuksessa laitetaan vireille jätelain 126 §:n valvontamääräyksen antamista koskeva asia.

Pirkanmaan ELY-keskusta pyydetään määräyksessään kieltämään sakon uhalla liitteessä 1 mainittuja kuljetusyrittäjiä jatkamasta jätelain vastaista toimintaa.

Lisäksi pyydetään, että Pirkanmaan ELY-keskus tekee ilmoituksen poliisille esitutkintaa varten, mikäli sen 126 §:n 1 momentin perusteella antamaa kieltoa tai määräystä rikotaan tai laiminlyödään.

Pirkanmaan ELY-keskusta pyydetään myös ottamaan uudelleen tarkasteluun liitteessä 1 nimettyjen kuljetusyrittäjien hyväksynnät jätehuoltorekisteriin jätelain rikkomisen vuoksi.

Perustelut

Lietekuljetusten järjestämistä koskevat päätökset

Jätelain (646/2011) 32 §:n mukaan saostus- ja umpisäiliölietteet ovat kunnan jätehuollon järjestämistä varten kuuluvaa jätettä. Jätelain 41 §:n mukaan kiinteistön haltijan on luovutettava kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueella saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetukset järjestetään jätelain 36 §:n mukaisena kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Jätehuoltoviranomainen on päättänyt asiasta 24.4.2013 (§ 18). Kyseinen päätös on lainvoimainen. Päätöksen mukaan sopimusperusteinen lietteenkuljetus on päättynyt alueella 31.12.2016 ja lietteenkuljetukset on järjestetty kunnan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

järjestämänä kuljetuksena 1.1.2017 alkaen. Poikkeuksena edellä mainitusta on Nokian kaupunki, missä on käytössä jätelain 37 §:n mukainen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus (30.9.2015, § 48).

Jätelain vaatimukset kunnan järjestämälle jätteenkuljetukselle

Jätelain 36 §:n mukaan jätteen saa kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavakseen vain kunta tai jätteen kuljettaja, joka toimii kunnan lukuun. Muilla kuin kunnan lukuun toimivilla kuljetusyrittäjillä ei ole oikeutta kuljettaa kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä. Alueellisen jätehuoltolautakunnan toimialueella Pirkanmaan Jätehuolto Oy vastaa saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksesta Nokian kaupunkia lukuun ottamatta.

Lietekuljetusten seuranta toimialueella ja asiassa tehdyt toimenpiteet

Nokian kaupungin ympäristösuojeluviranomainen on saattanut keväällä 2021 alueellisen jätehuoltolautakunnan tietoon, että liitteessä 1 (salainen JulkL 24.1 § 15 kohta) mainitut kaksi nokialaista kuljetusyritystä tyhjentävät edelleen lietekaivoja alueella, missä on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus. Tyhjennetty liete on viety Nokian kaupungin jätevedenpuhdistamolle. Toimintaa on ollut mm. Vesilahden, Sastamalan Suodenniemen ja Mouhijärven sekä Hämeenkyrön kuntien alueilla.

Jätehuoltoviranomainen ja Nokian kaupungin ympäristösuojeluviranomainen ovat seuranneet Nokian jätevedenpuhdistamolle toimitetuista siirtoasiakirjoista kyseisten kuljetusyrittäjien Nokian ulkopuolelta tuomia lietekuormia ajanjaksolla 1.6. – 31.12.2021. Seurannassa on käynyt ilmi, että kyseisellä ajanjaksolla kuljetusyrittäjät ovat toimittaneet jätevedenpuhdistamolle merkittävän määrän Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n toimialueelta kerättyä saostus- ja umpisäiliölietettä.

Vastaava seuranta on toistettu heinäkuussa ja marras-joulukuun aikana 2022. Seurannasta on käynyt ilmi, että jätelain vastaista toimintaa on esiintynyt edelleen kyseisten kuljetusyrittäjien toimesta näillä ajanjaksoilla (liite 2 ja 3, salainen JulkL 24.1 § 15 kohta).

Pirkanmaan ELY-keskus jätelain valvontaviranomaisena on tiedottanut jätehuoltorekisteriin hyväksytyjä kuljetusyrittäjiä siitä, että heillä ei ole enää 1.1.2017 jälkeen ollut lupaa kuljettaa asumisessa syntyviä lietteitä toimialueella (pl. Nokia). Myös jätehuoltoviranomainen ja kuntien ympäristösuojeluviranomaiset ovat tiedottaneet kuljetusyrittäjiä asiasta. Ohjeistuksella ja neuvonnalla ei kuitenkaan ole saavutettu toivottuja tuloksia.

Johtopäätökset

Vaikka Nokian kaupungin alueella on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä lietteenkuljetus, nokialaisilla kuljetusyrittäjillä ei ole oikeutta toimia muualla toimialueella. Liitteessä 1 mainitut kuljetusyrittäjät ovat toimineet jätelain, kunnallisten jätehuoltomääräysten ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

jätehuoltoviranomaisen 24.4.2013 § 18 tekemän päätöksen vastaisesti. Kunnalla on sekä velvollisuus että oikeus jätelain 32 §:n mukaisen kuntavastuullisen jätteen hallintaan. Palvelutehtävää ei ole mahdollista hoitaa asianmukaisesti, ellei jätelakia noudateta.

Jätelain vastainen toiminta on todennäköisesti jatkunut vuosia. Yritysten toiminta vaikeuttaa huomattavasti kunnallisen jäteyhtiön toimintaa ja jätehuollon yleistä toimivuutta, koska kiinteistöt saavat ristiriitaista ohjeistusta toimintatavoista. Lisäksi toiminta vaikeuttaa viranomaisten mahdollisuuksia seurata ja valvoa jätelain sekä jätehuoltomääräysten noudattamista toimialueella. Jätelain 36 §:n vastainen toiminta on myös jo aiheuttanut ja aiheuttaa jatkuessaan lisää taloudellista vahinkoa kuntien omistamalle jäteyhtiölle Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle ja sen sopimusurakoitsijoille.

Asian jatkotoimenpiteet

Jätehuoltoviranomaisella ei ole jätelain nojalla oikeutta kieltää jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä, vaan toimivalta asiassa on yleisellä valvontaviranomaisella. Jätelain 24 §:n mukaisia yleisiä valvontaviranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Jätelain 126 §:n mukaan valvontaviranomainen voi mm. kieltää sitä, joka rikkoo jätelakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteensiirtoasetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa. Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, jätelain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään. Mikäli valvontaviranomaisen 126 §:n 1 momentin perusteella antamaa kieltoa tai määräystä rikotaan tai laiminlyödään, on asiasta tehtävä rikosilmoitus poliisille jätelain 147 §:n rangaistussäännösten toimeenpanemiseksi.

Edellä mainitun perusteella asia on saatettava ympäristönsuojeluviranomaisen valvonta-asiaksi liitteessä 1 nimettyjen yritysten osalta. Pirkanmaan ELY-keskus on tarkoituksenmukainen viranomainen käsittelemään asian, koska kuljetusyrittäjät toimivat usean kunnan alueella. Lisäksi ELY-keskus vastaa lain 96 §:n nojalla kuljetusyrittäjien hyväksymisestä jätehuoltorekisteriin ja jätehuoltorekisteriin hyväksymisen peruuttamisesta (99 §). Jätelain 95 §:n mukaan jätehuoltorekisteriin hyväksymisen edellytyksenä on mm. se, että jätteenkuljetustoimintaa harjoitetaan jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti. Koska kyse on usean vuoden aikana tapahtuneesta jätelain vastaisesta toiminnasta, kuljetusyrittysten hyväksynnät jätehuoltorekisteriin tulisi ottaa uudelleen tarkasteltavaksi.

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pirkanmaan ELY-keskus, Nokian ympäristönsuojeluviranomainen,
asianosaiset kuljetusyrittäjät

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 14.2.2023 kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 14.2.2023

Päätös on annettu postin kuljetettavaksi 15.2.2023

Tampere
14.02.2023

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§7

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työsopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)